NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 01392

DEM ZEYDNS MATONE

Mark Arnshteyn

Permanent preservation of this book was made possible
by Eleazer Bromberg
in honor of
Aaron Bromberg, Pioneer Yiddish Teacher, 1910-1950

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

N. S. SAMAROFF
ביבליאָטעק „גרינינקע ביימעלעך“.
רעדאַקטירט פון ש. באַסטאָמסקי. סעריע נ׳ 2

מ. ארנשטיין.

דעם זיידנס מתּנה

(אַ קאָמעדיע אין איין אַקט).

ISBN: 0-657-01392-7
Old Call#:96-30, Vol.

ווילנע
פאַרלאַג „נײַע יידישע פאָלקסשול“
1931

ביבליאָטעק „גרינינקע ביימעלעך"
רעדאַקטירט פון ש. באַסטאָמסקי. סעריע ג׳ 2

מאַרק אַרנשטיין

דעם זיידנס מתּנה

א קאָמעדיע אין איין אַקט

ווילנע
פאַרלאַג „נײַע יידישע פאָלקסשול"
1931

Printed in Poland.

Biblioteka „GRININKE BOJMEŁECH“

redagowano przez S. BASTOMSKIEGO.

M. Arnsztejn.

Podarunek dziada

Sztuka dla dzieci

Drukarnia „Expres“ Wilno, Wielka 33.

פערזאָנען:

זיסקינד, 11 יאָר.

משהלע, 10 יאָר.

חיימל, 8 יאָר.

רחלע, 7 יאָר, זייער יינגסטע שוועסטערל.

סענדער, 11 יאָר, א שכנס א יינגל.

מ'שטעלט זיך פאָר אַ קינדער־צימער אין אַ פאַרמעגלעכן ייִדישן הויז. צווישן די פענצטער — אַן עטאַזשערקע מיט ביכער, העפטן און קינדער־שפּילעכלעך. אין דער טיף — צוויי פענצטער מיט שיינע פאָרהענגלעך. רעכטס ביי דער וואַנט — 2 קינדער־בעטלעך. לינקס — אַ גרויסע שראַנק און אַ טיר. אינמיטן שטוב — אַ טיש מיט שטולן. אויף די ווענט הענגען מאַפּעס און אַ גרויסער פּאָרטרעט פון אַ שיינעם אַלטן ייִדן. אויפן טיש ברענט אַ לאָמפּ.

(משהלע און רחלע זיצן ביים טיש פאַרנומען מיט קלעפּן אַ הויז פון פּאַפּיר און פּעקטור).

משה: עס טויג ניט ווי דו מאַכסט, אַזוי וועט זיין בעסער (קלעפּט דעם דאַך).

רחל: אַזוי טויג עס ערשט טאַקע צו גאָרנישט. דער דאַך קען איינפאַלן און וועט חלילה דערהרגענען אַלע קינדער.

משה: דו האָסט דען קינדער? דאָס הויז איז דאָך ליידיק, קיינער איז נישטאָ אינעווייניק.

רחל: היינט איז טאַקע קיינער נישטאָ, אָבער מאָרגן קענען דאָך זיין.

חיימל: (לויפט אַריין אַ דערשראָקענער, אַ פאַרסאָפּעטער, קוים וואָס ער קען דעם אָטעם כאַפּן) אוי, גיכער! פאַרמאַכט די טיר! די פענצטער פאַרמאַכט! אוי, אוי! גיכער! גיכערן

משה און רחל: (שפּרינגען אויף פון זייערע ערטער) וואָס איז געשען? וואָס, וואָס איז?

חיים: אַ נישט־גוטער! (ער באַהאַלט זיך אין אַ ווינקל).

רחל: ווו? ווו? (פון גרויס שרעק קריכט זי אַרונטער אונטערן טיש).

חיים: דאָרט! דרויסן שטייט ער, ביים פּאַרקאַן... אַזאַ לאַנגער! אַזאַ ווייסער! ווי אַ מת! אוי, גיכער, לאָמיר זיך באַהאַלטן!..

רחל: (קוויטשעט אונטערן טיש) אוי, איך האָב מורא!

משה: שריי נישט אַזוי, נאַרישע קאַץ, ס'איז דאָך קיינער נישטאָ!..

חיים: איך האָב אַליין געזען!.. אַ נישט־גוטער... אַ נישט־גוטער! אַ נישט־גוטער...

רחל: (שטיל) איך האָב מורא! איך האָב מורא!

משה: אַ נישט־גוטער ביסטו אַליין, חיימל!

חיים: איך בין אַ נישט־גוטער?.. ניין... ניין...

משה: אַוודאי, וואָס דען, אַ גוטער ביסטו? ווען דו וואָלסט געווען אַ גוטער, וואָלסטו דאָך נישט איבערגעשראָקן דיין קליין שוועסטערל. זע, ווי זי ציטערט, נעבעך.

חיים: אַז איך האָב אַליין געזען, איך קען שווערן. איך מיט זיסקינדן זיינען מיר צוזאַמען געגאַנגען אהער פון מוזיק־לערער, גייען מיר אַזוי אַריין פון דער טעפּער־גאַס אין קליינעם געסל, פאַרן גאָרטן פאַרבײַ, און איך זע פון דער ווייטנס, פון טויבן אַבאַַילעס כוסט הייזל ביים פעלד גייט אַרויס אַ מענטש איינגאַנצן אָנגעטאָן אין ווייסן — און אַזאַ לאַנ־גער, אַזאַ הויכער, העכער פון אַבאָילעס הויז... עס איז נאָך געווען גוט ליכטיק און איך האָב נאָך געזען...

רחל: (שטעקט אַרויס דעם קאָפּ פון אונטערן טיש און הערט זיך איין צום ברודערס דערציילונג כעפּטשענדיק שטיל) אוי, אַ נישט־גוטער...

משה: נו, און וואָס איז ווייטער געשען?

חיים: האָב איך באַלד אָנגעהויבן צו לויפן... און בין זיך געלאָפן... און געהאַלטן די פידל פעסט. און דער נישט־גוטער לויפט מיר נאָך... און ווי איך בין שוין אַריינגעלאָפן אין הויז, האָב איך דערשפּירט ווי אײנער טוט מיר אַ ריס אַרויס מיין פידעלע פון אונטערן אָרעם... אוי, מיין פידעלע, דער טאַטע און די מאַמע וועלן שרייען... דעם זיידנס פידעלע...

ר ח ל: (אוגטערן טיש) אוי, אַ נישט-גוטער, אַ שד...

מ ש ה: (שפּריגנט אויף) האָסט זיך, הייסט עס, געלאָזן אָוועקנעמען דאָס פידעלע, וואָס דער זיידע האָט דיר געשאָנקען אַ מתנה?!..

ח י י ם: איך בין קוים אַנטלאָפן פון נישט-גוטן, ער האָט מיר געוואָלט דערהרגענען...

מ ש ה: (מיט כּעס, מעשה דערוואַקסענער) האָסטו נישט דאָס פידעלע? דעם זיידנס מתנה? אוי, אוי, דו צעקראַכענער!...

ח י י ם: (צעוויינט זיך) איך האָב נישט אָוועקגעגעבן, ער האָט בײַ מיר אַרויסגעריסן דעם זיידנס פידעלע!

מ ש ה: ווער האָט עס בײַ דיר אַרויסגעריסן?

ח י י ם: איך זאָג דאָך דיר, דער שד, דער נישט-גוטער!

ז י ס ק י נ ד: (קומט אַריין אויף די לעצטע ווערטער, טראָגנדיק אַ פידעלע, פאַרפּאַקט אין אַ טוכענעם פוטערל) נישט קיין נישט-גוטער, נאָר אַ טשוואָק האָט עס דיר אַרויסגעריסן, אָט האָסטו דײַן פידעלע צוריק! בעע!...

ח י י ם: (פלייבט צוערשט שטיין פאַרשעמט, דערנאָך לויפט ער צו און כאַפּט מיט פרייד דאָס פידעלע פון

ברודערס האַנט) אָ! מיין פידעלע! מיין פידעלע! פון וואַנען האָסטו עס באַקומען?

זיסקינד: אויפן טשוואָק פון פּאַרקאַן איז עס געהאַנגען... ווען דו ביסט אַזוי אַנטלאָפן פאַרן „נישט-גוטן", בין איך דיר נאָכגעלאָפן און דיר נאָכגעשריען, אַז דער ווייסער, דער לאַנגער, וואָס איז אַרויסגעגאַנגען פון אַ באַי-לעם הויז, איז דאָך גאָר פישל דער בעקער, וואָס ברענגט אהער זעמל יעדן טאָג, און דו האָסט געהאַלטן אין איין אַנטלויפן פאַרן שד... כאַ כאַ-כאַ!...

רחל: (שטעקט אַרויס מער דעם קאָפּ פון אונטערן טיש).

אלע: (אויסער חיימלען) כאַ-כאַ-כאַ!...

זיסקינד: (דערציילט ווייטער) און ווי איך לויף אַזוי דערנאָך און קום צו צום פּאַרקאַן, זע איך דאָס פידעלע הענגט אויף אַ טשוואָק... דו האָסט אוודאי געמוזט פאַרטשעפּען דעם פוטערל אָן טשוואָק און מיינען פון שרעק אַז דער „נישט-גוטער" רייסט ביי דיר דאָס פידעלע פון דער האַנט, האָסטו עס געלאָזן הענגען, און אַליין אַנטלאָפן!...

משה: (שיסט אויס אין אַ געלעכטער) כאַ-כאַ-כאַ!

אַט דער טשוואַק איז דאָס געווען דער נישט־גוטער! כאַ־כאַ־כאַ!...

רחל: (קריכט אַרויס פון אונטערן טיש) אַזוי גאָר? אַ טשוואַק?

משה: (האַלט אין איין לאַכן) פאַר פישל דעם בעקער האָט ער זיך אַזוי דערשראָקן!... כאַ־כאַ־כאַ!

רחל: פאַר פישל דעם בעקער? שעם זיך חיימל, שעם זיך!

חיים: (פאַרשטעלט זיך דעם פנים) איך שעם זיך טאַקע! איך וועל זיך שוין קיינמאָל מער ניט שרעקן.. איך שעם זיך!... איך שעם זיך... (ער צעוויינט זיך און לויפט אַרויס אין דער צווייטער שטוב, איבערלאָזנדיק דאָס פידעלע אויפן טיש).

משה: (שרייט אים נאָך) וווהין לויפסטו, צעקראָכענער? זע נאָר, אַז אַ נישט־גוטער זאָל דיך ווידער נישט נאָכיאָגן! האַ־האַ־האַ!

רחל: (מיט רחמנות) לאָך נישט אַזוי, משהלע, חיימל וויינט... שווייג שוין...

זיסקינד: ניין, מע מוז חיימלען גוט אָנלערנען, ער זאָל איינמאָל פאַר אַלע מאָל אָיפהערן זיך צו שרעקן! ס'איז דאָך גאָרנישט אויסצוהאַלטן פון דעם יינגל! אומעטום זעט ער

נאָר נישט־גוטע, שדים און גזלנים...

מ ש ה: יאָ, פאַר גזלנים האָט ער מורא צום מערסטן. נעכטן האָט ער מיך אויפגעוועקט אין מיטן דער נאַכט און אָנגעהויבן צו וויינען: עס דאַכט זיך אים גזלנים רייסן דאָס פענצ־טער... איך שפּרינג אַראָפּ פון בעטל, גיי צו צום פענצטער און איך זע: גאָרנישט מיט גאָרנישט. נישט מער דאָס פענצטער איז געווען שלעכט פאַרריגלט, האָט עס דער ווינט אַביסל געשאָקלט ~~אַהין און אַהער~~.

ז י ס ק י נ ד: מיר האָט ער שוין אַ פּאָר מאָל אויפגעוועקט מיט דעם זעלבן פּזמון... אָבער וואַרט — מער, ~~מיין איך~~, וועט ער אונדז שוין נישט וועקן פון היינט אָן.

מ ש ה: דו מיינסט, אַז ער וועט שוין קיין מורא נישט האָבן? דו מיינסט, אַז די געשיכטע מיט דעם „נישט־גוטן" וועט אים שוין אָנלער־נען? האָסט אַ גרויסן טעות. איך קען אים שוין בעסער פון דיר. פאַר „נישט־גוטע" וועט ער שוין איצטער אפשר מער קיין מורא נישט האָבן, אָבער פאַר גזלנים וועט ער זיך נאָך שרעקן אַזוי ווי פריער. דאָ דאַרף מען עפּעס אויסטראַכטן אַ קלוג שפּיצל, וואָס זאָל אים

צונלערנען אײנמאל פאר אלע מאל.

זיסקינד: איך האב שוין אויסגעטראכט.

משה: וואס אזעלכעס? זאג, לאמיר הערן.

זיסקינד: איך וועל דיר זאגן, אבער זאל רחלע ~~ארײַנגײן~~, ווייל זי וועט אים אלץ דערציילן.

רחלע: ניין, איך וועל נישט דערציילן. איך אויך מיטהעלפן.

זיסקינד: נו, אויב אזוי, איז גוט, וועל איך אייך דערציילן.

משהלע: (אומגעדולדיק) נו דערצייל, שוין.

זיסקינד: הערט, קינדער!...

(אין דעם מאמענט עפנט זיך די טיר און עס שפרינגט ארײַן מיט גרויסע שווערע טריט, סענדער. ער טראגט א טולופ, איבערגעקערט מיטן פוטער ארויף, גרויסע שטיוול, אויפן קאפ טראגט ער א גרויסן כשונהדיקן קאפעליוש, פארומגעשטעקט מיט פיל געגנזענע פעדערן, מיט א ברייטן ראנד אראפגעלאזן ביז איבער די אויגן. אין דער האנט האלט ער א גראבן שטעקן און אין גארטל, מיט וועלכן דער טולופ איז פארומגעבונדן, זײַנען ארײַנגעשטעקט א שטר־אײַזן, א צוואנג און נאך אזעלכע ענלעכע שטוב־כלים. אונטער דער גאמבע הענגט בײַ אים א שטיק שווארץ פוטער).

ר ח ל ע: (דערזעענדיק אים, דערשרעקט זיך) אוי, אַ גזלן!... (זי באַהאַלט זיך הינטער אונטערן טיש).

ס ע נ ד ע ר: (פּראָבירט זיי טון אַנהייב אַביסל איבערשרעקן און צפּלאַכט זיך) כאַ-כאַ-כאַ!... ווי נאַר עפּעס, וווינט זי באַלד אונטערן טיש!... קריך אַרויס, רחלע, איך בין נישט קיין גזלן, איך בין דאָך סענדער. קענסט מיך נישט?

ז י ס ק י נ ד: סענדער. וואָס קריכט אויפן טענדער...

ס ע נ ד ע ר: (רוקט אַרויף דעם קאַפּעליוש) רחלע, דאָס בין איך. קענסט מיך נישט? פון צנטקעגן.

מ ש ה ל ע: (וועלכער האָט זיך פון אָנהייב אויך אַביסל דערשראָקן, אָבער ער האָט זיך באַלד באַהערשט און איז געבליבן שטיין אויף זיין אָרט מיט די הענט אין די קעשענעס) איך האָב זיך אַפילו גאָרנישט ניגעהויבן צו שרעקן און זי וווינט באַלד אונטערן טיש..

ר ח ל ע: (איז דערווייל אַרויסגעקראָכן פון אונטערן טיש) חיים וואָלט זיך נאָך מער דערשראָקן...

ז י ס ק י נ ד: אָט דאָס וועלן מיר טאַקע באַלד זען. איך האָב זיך עקסטרע אָפּגעשמועסט

מיט סענדערן, ער זאָל זיך פאַרשטעלן פאַר־צו־גולן און אַריינקומען צו חיימען.

רחלע: ניין, איך האָב מורא, ער קען נאָך חלילה קראַנק ווערן פאַר שרעק.

זיסקינד: האָב נישט קיין מורא. דאָס האָב איך שוין גוט באַקלערט. מיר וועלן אַלע דאָ זיין אין שטוב באַהאַלטן, און אַזוי ווי מיר וועלן נאָר זען, אַז ער שרעקט זיך צופיל, וועלן מיר באַלד אַרויסשפּרינגען פון אונדזער באַהעלטעניש און מאַכן אַזאַ „בעעע!...״ אַז ער וועט, מיין איך, קיינמאָל אין זיין לעבן זיך שוין נישט שרעקן פאַר אַלע נאַרישקייטן. נו, גוט?

משהלע: גוט, מיר געפעלט דאָס זייער.

זיסקינד: שטיי זשע טאַקע נישט. קריך שוין אַריין אין דיין בעטל און מאַך זיך שלאָפנדיק; סענדער וועט זיך באַהאַלטן אונטער די פאָרהאַנגען, איך וועל טונקל מאַכן דעם לאָמפּ און וועל זיך אויך באַהאַלטן, און רחל וועט אַריינגיין צו חיימלען זאָגן אים, אַז משהלע שלאָפט שוין, וועט ער אויך באַלד

אריינקומען זיך לייגן. דעמאָלט, סענדער, ווייסטו שוין, וואָס דו האָסט צו טאָן?

סענדער: אהא! איך ווייס שוין גוט! איך וועל שוין אָפּשפּילן אַן אַנטיק.

זיסקינד: קום אהער, באַהאַלט זיך. (ער באַהאַלט אים אונטער די גאַרדינען און פֿאַרשטעלט אים גוט).

משהלע: (שפּרינגט אַריין אין זיין בעטל אין אָנטאָן) איך שלאָף שוין. (ער דעקט זיך איבער מיט דער קאָלדרע און נעמט כראַפּען).

זיסקינד: גיי, רחלע, רוף אים אַריין שלאָפֿן, זאָג אים, אַז דער לאָמפּ גייט אויס, וועט ער זיך צואיילן, ווייל ער וועט דאָך מורא האָבן זיך לייגן אין דער פֿינצטער...

רחלע: איך גיי, אָבער געדענקט, איר זאָלט אים ניט שטאַרק איבערשרעקן.

זיסקינד: זאָרג זיך ניט, מיר האָבן אים פּונקט אַזוי ליב ווי דו.

רחלע: נו, איז גוט (זי גייט אַרויס).

זיסקינד: דערווייל, משהלע, דאַרפֿסטו נאָך ניט כראָפּען, וועסט צייט האָבן, ווען ער וועט אַריינקומען.

(משהלע הערט אויף כראַפּען, זיסקינד מאַכט טונקל

דעם לאָמפּ און באַהאַלט זיך אויף צין ווינקל. אַ קליינע פּויזע, באַלד הערט זיך פון צווייטן צימער חיימלס לויפן) ששש... ער גייט!... כראָפּע, משהלע!... (משהלע נעמט כראָפּען געשמאַק, חיימל לויפט אַריין)

חיימל: ער שלאָפט שוין, דער טעפּער! נישט געקאָנט אַביסל וואַרטן אויף מיר. (ער צעמט זיך אײַלנדיק אויסטאָן) כ'ווייס, ער האָט זיך בכיון צוגעאײַלט. ער האָט געמיינט, איך וועל מורא האָבן איינער אַליין זיך לייגן שלאָפן... ער מיינט אויף אַן אמת, אַז איך בין אַזאַ שרעקעדיקער... אָן! סע הייבט זיך אַפילו נישט אָן!... איך האָב נישט קיין מורא... איך הייב נישט אָן מורא צו האָבן!... איך האָב שוין מער נישט קיין מורא פאַר קיינעם!... פאַר קיינעם!... נישט פאַר קיין נישט-גוטן, נישט פאַר קיין שד... אַפילו נישט פאַר קיין גזלן... (סענדער שפּאַנט אַרויס פון זיין באַהעלטעניש מיט גרויסע שווערע טריט, קלאַפּנדיק מיטן שטעקן אין דער פּאָדלאָגע און קלינגענדיק מיט די קייטן, וועלכע ער טראָגט. חיימל דערזעט אים, שפּרינגט ער אַזש אַרויף אויפן בעטל מיט אַ געשריי) אוי, אַ גזלן!!...

סענדער: (מיט אַ גראָבע שטימע) יאָ, איך בין אַ וואַלד-גזלן. שוין דערלאַנג מיר אַהער צלין, וואָס דו פאַרמאָגסט! ווען נישט, דערהרגע

איך דיר דאָ באַלד אויפן אָרט מיט דעם געוועהר (ער קלינגט ביט די אייזנס).

חיימל: (ציטערט) איך בעט אייך, מיין ליבער, מיין טייערער גזלן, הרגעט מיך נישט!...
צו וואָס טויג עס אייך? בעסער נעמט זיך אַלץ, וואָס איך פאַרמאָג, און לאָזט מיך לעבן...

סענדער: ווו האָסטו דיין פאַרמעגן? אהער גיב עס שוין!...

חיימל: דאָרט אין שאַנק.. מיין נייער אַנצוג... מיינע נייע שטיוועלעך... ערשט גע־קויפט אויף פסח...

סענדער: (קלאַפנדיק מיטן שטעקן) ניין, נישט דיין אַנצוג, נישט דיינע נייע שטיוועלעך, גיב עפּעס בעסערס.

חיימל: (ציטערט) ליבער טייערער גזלן, דאָרט אין עטאַזשערקע... מיינע נייע ביכלעך מיט אַזעלכע שיינע בילדלעך... מיינע סאָל־דאַטן... דער פעטער האָט מיר געקויפט...

סענדער: (נאָך בייזער) איך וויל נישט דיינע ביכלעך!... איך דאַרף נישט דיינע סאָל־דאַטן!... גיב עפּעס בעסערס!... גיב וואָס ביי דיר איז צום טייערסטן (ער באַמערקט דאָס פידעלע אויפן טיש) אָט דאָס פידעלע גיב. (ער וויל נעמען

דאָס פידעלע) און דיין רחלען וועל איך מיט־
נעמען און דיך וועל איך לאָזן לעבן...

חיימל: (שפרינגט אראָפּ פון בעט, כאַפּט דאָס פידעלע אין ביידע הענט, שרייענדיק) ניין!... דאָס פידעלע וועל איך נישט אוועקגעבן!... אַלץ נעמט זיך, נאָר נישט דאָס... דאָס פידעלע וועל איך קיינעם נישט אוועקגעבן...

סענדער: אזוי זאָגסטו?!... קיינעם נישט?... און דעם נישט־גוטן האָסטו דאָך ערשט היינט אוועקגעגעבן!...

חיימל: (רעדט וואָס אַמאָל מער געריירט) איז עס טאַקע געווען זייער מיאוס, אָבער מער וועל איך שוין אַזאַ זאַך נישט טאָן. מיין זיידעניו איז אַלט און קראַנק און ווען ער האָט מיר צו זיין געבורטס געשענקט דאָס פידעלע, האָט ער מיר אַזוי געזאָגט: נעם דאָס פידעלע, לערן זיך אויס שיין שפּילן און ווען דו וועסט גרויס ווערן און דו וועסט האָבן אַ כלה, זאָלסטו איר אויף דעם פידעלע אָפּ־שפּילן דיין ערשטע מעלאָדיע, וועט זי דיך אייביק ליב האָבן, און ווען דו וועסט אַליין שוין האָבן קינדער, זאָלסטו זיי שפּילן אויף

דעם זעלבן פידעלע, וועלן זיי זיין גוטיטשקע
און דיך וועלן זיי אַזוי ליב האָבן, ווי דו
האָסט ליב דיין טאַטן... און ווען דו וועסט
ווערן אַ זיידע, זאָלסטו דאָס פידעלע
אָוועקשענקען דיין אייניקל און אים אָנזאָגן,
ער זאָל עס ווידער אָוועקשענקען זיין אייניקל...
אַזוי' האָט מיר געזאָגט מיין זיידעניו, און איך
האָב געזען, אַז טרערן זיינען אים געשטאַנען
אין די אויגן און איך האָב אויך געוויינט...
(מיט טרערן) איצט קומסטו, דו שלעכטער גזלן,
און ווילסט מיר דאָס פידעלע אַוועקנעמען!?
אויף וואָס וועל איך שפּילן פאַר מיין כלה? אויף
וואָס וועל איך שפּילן פאַר מיינע קינדער, ווען איך
וועל זיין אַ טאַטע?! וואָס וועל איך אַוועק-
שענקען מיינע אייניקלעך, ווען איך וועל זיין
אַ זיידע?! (ער ווערט פּלוצלונג שטאַרק ווי אַ העלד)
ניין, גזלן? איך וועל דיר דאָס פידעלע נישט
געבן! און פאַר מיין רחלען וועל איך דיר
האַלדז און נאַקן צעברעכן, איך וועל דיר
ווייזן, אַז איך האָב קיין מורא נישט! איך
שרעק זיך שוין נישט פאַר קיינעם און איך
וועל מיין גאַנץ לעבן זיך מער פאַר קיינעם
נישט שרעקן (כאַפּט צרויס דאָס אייזן פון סענוערס

גארטל און פארמעסט זיך).

סענדער: (זייער געחירט) חיימל, האלט, שלאג נישט, איך בין נישט קיין גזלן, איך בין דאך סענדער, איך האב דיר נאר געוואלט אויסלערנען ניט שרעקן זיך, אט אזוי, חיימל, ביסט א כוואט...

חיימל: (פארוונדערט) ווער ביסטו? סענ-דער גאר? נישט קיין גזלן?

סענדער: (רייסט ארפ די בארד) איך בין נישט קיין גזלן! זיסקינד האט מיר געהייסן אזוי זיך פארשטעלן.

זיסקינד: (גייט ארויס פון זיין באהעלטעניש) יא, חיימל, איך האב דיר געוואלט אויספרובירן, צי דו וועסט זיך ווידער דערשרעקן. אבער איך זע, אז דאס פידעלע, אונדזער ליבן זיידנס מתנה, און אונדזער שוועסטער האבן דיך גע-מאכט פאר א העלד. דו שרעקסט זיך ניט מער, אזוי האב איך דיך ליב. (ער באמערקט רחלען, וועלכע האט זיך פריער צו אלץ צוגעקוקט פון דער שפארע, און איצט איז זי אריינגעקומען און שטיין געבליבן, ווישט זיך די אויגן) וואס וויינסטו, רחלע?

רחלע: גיי, גיי, זיסקינד! דו ביסט א שלעכטער...

זיסקינד: פאַרוואָס?

רחלע: ווייל דו האָסט אים אַזוי איבער-געשראָקן, חיימען...

חיימל: (דערלאַנגט זיסקינדן די האַנט) ניין, ניין, איך בין נישט בייז אויף דיר, ברודער! פאַרקערט. איך דאַנק דיר, וואָס דו האָסט מיך אויסגעלערנט זיין אַ מענטש — און פילן זיך שטאַרק (ער צוקושט זיך מיט אים).

(עס הערט זיך פון משהלעס בעטל זיין כראַפּען).

זיסקינד: זע נאָר! משהלע איז דערווייל אויף אַן אמת איינגעשלאָפן, און האָט גאָרניט געזען, וואָס דאָ איז אַלץ פאָרגעקומען (ער וועקט אים) משהלע! משהלע!

משהלע: (כאַפּט זיך אויף) וואָס? וואָס?

(ער באַמערקט סענדערן און פאַרגעסנדיק פון שלאָף, ווער דאָ איז, שרייט אויס דערשראָקן) אוי! אַ גזלן! אַ גזלן!!

אַלע: (שיטן אויס מיט אַ געלעכטער, טאַנצנדיק אַרום אים) אָאָאָ! משהלע האָט זיך דערשראָקן! משהלע האָט זיך דערשראָקן!...

(משהלע באַהאַלט זיך פאַרשעמט אונטער די קאָלדרעס).

פאָרהאַנג.

אַכטונג, שולן!

נאָר וואָס דערשינען

אַ נייע פֿאַרגרעסערטע און גרינטלעך איבערגעאַרבעטע אויפֿלאַגע

פֿון דער כרעסטאָמאַטיע

לעבעדיקע קלאַנגען

פֿאַרן III-טן לערניאָר

פֿון ש. באַסטאָמסקי און נ. חײמסאָן.

נײַער מאַטעריאַל.

גרעסערער שריפֿט.

מיט באַשטעלונגען זיך ווענדן:

Wilno, Stefańska 24, m. 28.